

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Kun József ut kereskedésével szemben.

HIRDETÉMÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szelemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Férmentelen levelek csak ismert kszektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Table with subscription rates: Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre, Félévre, Negyedévre, Egy óra.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisors egyszeri beiktatásért 5kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyitlár 4 hasábsopetisorsért 20 kr. Hirdetést vagy reolamot magában foglaló újdonság sora 50 krajzár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat Május 25.

103. szám.

Vidéki lapokba való igazságok.

(T.) "Mindnyájan így jártok, én vagyok példátok!" Baross Gábor is elmondhatja magáról. Ki van esve az ellenzéki gráciából, amint becsülletes határozott férőhez illik, aki kétkulacos szerepet játszani nem akar.

Nem lehet, két, egymással ellenséges lábón álló urat szolgálni, ez már régi tapasztalás, bár mennyire jól esnek is fizetést huzni mindkettőtől, de ha valahol meg van az inkompatibilitás, hát itt van meg, bár a két kulacos miniszter nem lenne is kitéve annak, hogy Csatar Zsigmond az ö-szeférhetlenség mián interpellálja őt.

Kormányparti emberre nézve az ellenzék támogatása mindig kompromitáló, s pozíciójában nem erősíti, hanem gyengíti, ami nagyon természetes, mert hogy az ellenzék, feltett ezélnélkül csak ugy pusztá humanitásból senkinek sem udvarol, hát az az illető, aki erkölcsi reputációjára féltékeny, ezt elhiheti, s jól teszi, ha a gyanus ndvarlóval addig szakít, amíg erkölcsi tisztasága kérdéstárgyát nem képezheti.

Mi, szerény vidéki lapok abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy feltűnés nélkül elmondhatjuk véleményeinket, noha nem egyszer történt már, hogy az a vélemény döntő szerepet játszott, mert ha nem olvasnak is bennünket a főváros utcáin, egy vagy más körbe be be jutunk még is, és a mi okosat mondunk, siket fülekre nem talál.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Jókai a Hortobágyon.

Erdekes tudni, hogy a ki annyit irt a magyar alföldről, a magyar népről, szokásairól, viszonyairól, a ceikósról, gulyásról a délibábos rónáról, sőt magáról a Hortobágyról, a 40 éves óriási írói munkálkodás után most nézte meg először a Hortobágyot s két napon át valóságos tanulmányokat folytatott ott. Az „O s t r á k - m a g y a r M o n a r c h i a” részére rengeteg statistioai adatokat szedett össze, de minden egyéb, a mit ott látott, tanult, élvezett, a mi ott gyönyörködtette, a mi nemes lelkét fölemelte, szüntelenül dolgozó agyát foglalkoztatta, azt csak regényeiben fogjuk élvezni.

Volt ugyan egyszer már a Hortobágyon mint környezetének beszélt — de akkor nem ért rá széjjel nézni, mert akkor hátulról a muszka ijesztgette őket.

Jókai, Feszty Árpád, Jókai Róza, Mednyánszky Árpád társaságában volt a Hortobágyon, hová a kis művész-társaságot Debreczen város ötös fogata szállította ki. Mikor hétfőn korán reggel ez a híres fogat a Bika vendéglőadó előtt megállott, nagy tömeg csoportosult körülte, mert mindenki tudta, hogy ez a fogat csak akkor látható, ha hírneves vendége van a városnak.

Kellemes időben reggel 7 órakor indultunk. Utmutatónak velünk jött Nánásy Ferenc, gazdasági egyleti elnök is. A Jókai hortobágyi látogatásához nagyszerű előkészületek történtek, hogy a fogadtatás a 40 kilométernyi távolságban levő pusztán álló csárdánál a nagy vendéghez méltó legyen. Volt is olyan lakoma, mely hetedhét országra szóló lehetne, ha még ma is a mesék boldog világa, romancismusa övezné a híres hortobágyi csárdát. A jó három órai uton (rendes

A Benedek Elek kilépésének érdekében is elmerjük mondani a magunkét, daczára annak, hogy Benedek urat nem ismerjük, s vele közelebbi érintkezésbe nem voltunk, de mikor a „Nemzet” Horváth Gyulának a 25. §. ellen szóló nagy izgágra szánt és keltett cikkét maga hozza nyilvánosság elé, akkor a „Nemzet”-nek minél kevesebb joga van ahoz, hogy Benedek Eleket, pusztán azért, mert sem politikába nem vágó, sem kormánybuktatásra nem célzó igazságokat mondott, oly hangon rója meg, hogy az kilépést vonjon maga után, noha Benedek Elek a pártfegyelem ellen vétett is, de amint mondjuk, erre a „Nemzet” adta meg neki az utat mutató példát. Más részről pedig megbocsát nekünk Benedek Elek, ha kilépését rosszaljuk, mert ez nem nagy erkölcsi bátorságról tanuskodik. Mikor Horváth Gyula kilépett, azt neki megkellett akkor tenni, de a Benedek Elek kilépésére nem volt ok. Legfeljebb is azt tette volna, hogy beismerve vétségét a pártfegyelem ellen, tartózkodott volna ismétlni e hibát.

Még valamit az ultramontanizmusról. Az ellenzék ugyanis azt állítja, hogy a Tisza kormány ultramontán. No ha a Tisza kormány is ultramontán, milyen lehetne akkor egy Apponyi kormány, melyet pedig mtntaképül szeretnének az ország élére állítani. Mintha bizony nem ismerné az ellenzék ezt a közmondást: „Megemlegeted a napot, melyen megbantod a papot!” Mert nem termert még olyan ember mal napság, ki Magyarországon, a kath. klerussal szemben, kormányozni képes lenne. Oly nagy hatalom ez ma még, a mellyel meg kell alkudni és pedig ügyesen hogy felne fordítsa a bilanzot, mert van ám ész ott is, és a súlyt, a melyet nyom, feltudja fogni.

Akik a kath. klérusról csak úgy „per mir nix, dir nix” beszélnek azok vagy nem tudnak gondolkozni, vagy a dolog ismeretével nem bírnak. Igen nagy hatalmu ellenséget csak önhitt, elbizakos

dott halvezérek kicsinyelhetnének, de e kicsinyléstiknek meg is adnák az árát. Soká lesz még az, mikor a kath. klérus olyan kis portentumnak mutatja magát, mint a milyennek azt egyesek már ma képzelik, soká bizony, s azt az időt a mai nemzedékből kevesen fogják megérni.

— Állami előleg regáletulajdonosoknak. A regále-kárpótlási igényeknek megállapítása iránti tárgyalások tudvalevőleg még kezdetüket sem vették s az eddigi regálejogosultak megváltás alá kerülő vagyona az ország egyes vidékein máris valóságos víztoroszerű üzérkedésnek képezi a tárgyát. Vidéki pénzintézetek s egyesek fölkeresik a megszorult regáletulajdonosokat s potom áron, a törvényeszerű kárpótlási összeg 40-50% ával vásárolják össze kárpótlási igényeiket — A kormány figyelmét már több oldaól felhívták e visszaélésekre, melyeknek megakadályozása céljából a pénzügyminiszter, mint értesülünk, azt a helyes rendszabályt szándékozik életbe léptetni, hogy azon regáletulajdonosoknak, kiknek igényeik semmi kétség nem fér, méltányos fejtételek alatt állami előleg nyújtassék s ezáltal eleje legyen véve a kártalanítási igények elvesztegetésének.

A delegációk összehívása nem történehetik meg — mint a „Paster Correspondenz” értesül, — a még rövid idővel ezelőtt kilátásba vett határidőre (június 12.) Miután a még függőben levő három tárcza költségvetésének letárgyalása a legjobb esetben is igénybe ves egy hetet, a pénzügyi törvény csak június hó első napjaiban kerülhet tárgyalás alá és ha az appropiationalis vita befejeztetik is egy ülésben, még sem lehet berekesztetni az ülészakot, mert a förendbíznak is meg kell szavazni a költségvetést s ezen felül a képviselőháznak előbb még a zárszámadásokat is el kell intéznie.

Mind e munkálatokat legjobb esetben csak június hó első hetének vége felé lehet elintézni, mire mindkét ház üléseit legalább a pünkösdi ünnepekre el kell napolni. Ha most a parlamentáris munkálatokat megkezdik is 15-én, az ülészak bezárására, az új ülészak megnyitására, a ház megalakulására és a delegáció tagjainak megválasztására még mindig kell néhány nap s így a delegációk június vége előtt semmiesetre sem ülhetnek.

siet, hogy a mérhetlen tenger pompájában gyönyörködjék, egy néztünk széjjel mi, a mérhetlen sivatag kellő közepén képzelve magunkat. Köröskörül egy övezte a száraz földet a délibáb, mintha egy szigeten utaztunk volna.

A vendégek első állomása a gazdaság juh-telepén volt, hol épen a juhokat nyirták. Itt már elkezdődött a magyarázat. Ez a farka itt a gazdái, ez meg a másiké, ez a birka ilyen gyapját ad, ez meg amolyat. „Tessék csak megtapogatni, olyan mint a selyem.” „A Hortobágyon ez időszerint 48.000 darab lábás jószág van. Ennyi ökr, ennyi tehén, ennyi ló” stb. stb. Persze az mind fontos dolog, de író, művész embert nem nagyon érdekel. Mialatt a szakszerű magyarázatok folytak, azalatt a festők typutst kerestek a juhászok közt, Jókai meg a tanyai idyllen merengett el. A ciceronok mindent gazdasági szempontból mutogattak meg, a vendégek meg mindent művészi szempontból néztek meg. Megmutogatták a legszebb, legrendezettebb karámot. Nem ér semmit, az nem lett megörökítve. Nem ér takaros. Arrább elakartak egy mellett haladni, mert az szőgyenteljesen düledező állapotban volt. De Mednyánszky elragadtatással kiáltott fel: „Ez az; ez az igazi, ez kell nekünk!” És lekaptá.

A hortobágyi csárda híres csárda, sok költő megénekelte már. Tiz, tizenöt szoba van ott olyan szépen berendezve, mint akár melyik nagy városi hotelben. (Csak poloska, az nincs benne.) „De ma már kevés vendége van, nem úgy mint hajdanában — beszélté kísérőnk — a mikor még erre jártak Budapestre. Bezzeg akkor olyan szűk volt a szállás, hogy sokszor még a csárdás is kiszorult a vendégnek adta át az ágát. Az igaz — tette utána nagy jelentőséggel s a viszonyok ösmertével — az igaz, hogy akkor zsidó volt a csárdás

össze. A miniszterelnök legközelebb alkalma siet ily értelemben fog nyilatkozni a parlament munkaprogramjáról.

Országgyűlés.

Budapest, május 23.

A képviselőház folytatta s be is fejezte a közoktatás ügyi költségvetés fölötti általános vitát s a részletes tárgyalás során az egyetemekig haladt. Az általános vitában részt vettek még Hagara Viktor, Kriessfalussy Vilmos, Schwarcz Gyula és Neppel Ferencz. Hagara, tüzetes felszólalásában egyebek közt a felekezeti népiszkolák állami segélyezését hozt szóba pártolólag, indokolva ezt democraticus szempontokkal is. Kriessfalussy a népiszkolák színvonalának emelésére a szorosabb felügyeletet s — az alsó papság sorsának javítását mondá szükségesnek; pártolva a cath. autonomiát, sürgette a congrua kérdéseinek megoldását, apostrophálva a főpapság merevségét és szót helyeslések közt a magyarosítás jogosultságáról. Schwarcz Gyula lendületes szép beszédben kelt Csáky miniszter programbeszédének védelmére s hatásos polemikát folytatott Hoek és Hermann fejtegetéseivel, ez utóbbinak vádjai ellenében sikerrel védve meg a tud. akadémiát is. Figyelemreméltó, érdekes felszólalás volt. Neppel Ferencz is, kit ritkán hall a ház, de a ki mai felszólalásával s fejtegetéseivel is bebizonyítá, hogy egyike azoknak, kik e kérdésekben a leghebatóbban itélik meg feladatainkat, s legemelkedettebben gondolkoznak teendőinkről.

Az előadók elárlván a szótól, a részletes tárgyalás vita nélkül folyt a budapesti egyetemig; hol Hermann Ottó szóllalt fel, a nemzeti geniusról tartva adomaszerű dissertatiót.

Végül Baross miniszter adta meg a választ Horánszky interpellációjára, a sátor-alja-újhegyi képviselő választási mozgalmak ügyében. A miniszter a beérkezett adatok és jelentések alapján semmivel sem igazoltaknak, alaptalanoknak jelentvén ki a zempéni főispán ellen az interpellatióban odavetett vádakát és utatva arra, hogy éppen az ellenzék ad e választásnak felekezeti jelleget s az ellenzéki jelölt megyei főjegyző lévén, inkább ez oldalra nézve lenne mondható, hogy a közigazgatás a választási mozgalmakba avatkozik, kijelenté azt is, hogy itt megtorlólag közbelépni nem érzi inditvatá magát — a törvény különben módot nyújtván arra, hogy netalán választási visszaélések megtor

gazda. Ma már magyar ember, az ugyan ki nem költözne senki kedvéért sem.”

Miután a várost képviselő szenátor Rab László mint házi gazda, sorra kínált bennünket egy kis „liquidummal” a melyhez debr. apró per ez volt a harapni való — Jókai és társasága a csikófogas érdekes látványához siettek. Nagy gyönyörűségük telt a vendégeknek a csikósokban, Fülöp József, Pezce István, Pákozdi mind előkelő híres csikósok a Hortobágyon, a kiket lepingált már sok hazai meg külföldi festő, Pákozdi büszke önérettel beszélté el, hogy Budapesten jártában minden ember megfordult utána az utcán.

— Az igaz — tette utána — hogy akkor még a szüröm is új volt.

— Minek volt Budapestben?

— Kőbányára disznót hajtottunk s be bejártam Budapestre. Mondogatták is utánam, hogy ez bizonyosan debreczeni legény. Egy piktor ur meg rám is ösmert, nevémen szólított.

Jókai hallgatagon, de mindig érdeklődve, elmerülve figyelte a hortobágyi lánivalókat, Sokáig nézgetett egy legényre. Egy mellette álló figyelmezteti, hogy érdekes volna kiborítani a csikós legénynevel a szüre ujját, a mely úgy látszik most éppen tele van mindenfélével. Jellemző dolgok kerülének elő belőle.

— Hát mi lehetne benne? — válaszolá Jókai:

„Az egyikben acézl, kova, tapló A másikban 100 forintos bankó.

Mialatt a piktorok felvételeket csináltak, Jókai egyre beszélgetett a legényekkel.

— Derék szál legény!

— Ilyenek természetűk a régi világban uram, mikor még szabad volt enni a dögüst, de azóta a ljasodik az ember.

(Mi volt az a dögüst? A gulyás ember beleszurta a bornyunak a hasába kését s

BIKA zomben. Férő nyakakendők, vászon és selyem zsebkendők. Cspke cspk e ggyönyök, illag, bodrok, szabásu zók, e keztyők, erakak ruhács- és fou- szköte- snyák. gyék tek. a „BIKA” zomben. es vidékete etkezet ket, mézet t. ashegyi. ellett, akat; got, nt os hitel- telep a megye- BS vidékete. ezen. zát ar szarádó, kr. zámára, — b en. Kell, Wien IV. 6 ft. o. é.

roltassanak. Az interpelláló válasza azon a hangon volt tartva, a melyen az ellenzéki kérdésekben beszélni szokott. Az ily interpellációknak tudvaleg nem az a célja, hogy általa bármely közügy nyerjen, hanem hogy az ellenzéki korteskedés a kerületben feg vereket kovácsolhasson a parlamentben felhozott, mivel sem igazolt, nagyhangú vádakból. Ez magyarázza, hogy Horánszky ur egyszerű magánlevelek, egyszerű állításait, mint bizonyítékokat, mint tényeket kártölt világgá a ház előtt, a miniszter jelentéseken alapuló nyilatkozatait pedig, a mennyiben az ellenzékre terhelők voltak, insinuatiónak nevezte, s a mellett még ő emlegette s követeit a politikai lojalitást és tisztességet. Ily fegyverek használata mellett természetesen a bangulat meglehetősen ingerült volt, zajos közbeszó ások váltattak, a magyar génius kiváltságát hívei részéről felhangzott a „Hoch“, de a válasz és a viszonyválaszok meghallgatás után a ház a miniszter feleletét többséggel tudomásul vette. A ház ülése ezután meglehetősen igazolomban ért véget és Vicsmándy ur kortesai a Horánszky beszédeiből fognak puskázhatni az úhelyi korosmákban. És egy mérsékelt ellenzéki vicepártra nézve ez is valami.

Budapest, május 24.

A képviselőház folytatta ma a közoktatásügyi költségvetés részletes tárgyalását. A budapesti egyetemnél Komlóssy annak cath. jellegét, míg gr. Csáky miniszter feltétlenül állami jellegét hangoztatta. Fenyegetés s pedig Puskásy Agostinak egy könyvét bírálta és igyekezett nevétségessé tenni, mire Puskásy kijelenté, hogy az nem tankönyv.

A középiskoláknál hosszabb discussió fejlődött ki. Nagy István elismerésével gr. Csáky miniszter programbeszédéről, a soproni Lánb-féle középiskolára hívta fel a miniszter figyelmét, mint mely intézet az osztrák tantervet fogadta el. — A miniszter kitérte, hogy a középiskolákban az irányban a kellő lépéseket. Szathmari György, mint a közoktatásügyi bizottság előadója, röviden indokolta és kitérte ezen bizottság álláspontját a budai fogymnasiummal kapcsolatosan a kormány által teendő lépéseket. A miniszter ugyan erre vonatkozólag fejté ki a kormány intencióit, kiemelve, hogy ezen intézetbe nemcsak cath, de más felekezeti ifjak is fel fognak vétetni. Kiss Albert főképp a német nyelv-rendelet ellen szólt, azt kívánva, hogy a miniszter e rendeletnek végrehajtását ne sürgesse, mire gr. Csáky miniszter azt felele, hogy e rendelet nem vonja vissza, e rendelet és Trefort utasításai közt legfőbb a hangra, de lényegre nézve eltérés nincs. Megfogja a rendeletet küldeni az autonóm felekezeteknek is, hogy azt saját hatáskörükben lehetőleg figyelembe vegyék. És élenk helyeslést keltett ama kijelentésével, hogy a hazát szerinti szenvedélyesen, de szolgálati józan észszel kell.

Most Daniél Ernő, a budai internatusa von. közöleg a többség által helyesléssel fogadott határozati javaslatot terjesztett be, melyhez gr. Csáky miniszter is kész éggel hozzájárult. Királyi Pál, mint a cath. autotomia barátja, sürgette a cath. congressus összehívását. Ellenzi a budai internatusa a Daniél Ernő határozati javaslatának csak egyik részét fogadja el. Hock János a né-

met nyelv-rendelet ellen kel ki s majd általán és elvileg pálcát törve az internatusok intézménye fölött, helyesli a tervezett budai internatus, melyet sem pénzügyi, sem demokratikus szempontból nem tud kifogásolni.

Berzeviczynek az előtte szóló tankönyv bírálati észrevételeire mondott replicája után az ülést véget ért.

Külföld.

Orosz hadi készülődések. Mig Umberto király berlini látogatását a politikai, de főleg a pénzügyi körök a béke szilárdulásának éppen üdvözik, Oroszországból éppen berlini lapok, melyek Pétervárról jó értesülésekkel szoktak bírn, egyre olyan híreket kapnak, melyek kétségtelenül teszik, hogy a cári kormány a legnagyobb erélylyel folytatja hadi készülődéseit. A „Kreuz. Ztg.“ ez ügyben újabb hírek közölt s nézetét a helyzetről abban foglalja össze, hogy Oroszország tőrekvéséi a madárd habborúra irányulnak s hogy már nem sok fog tartani, mig ide vonatkozó előkészületei teljesen befejezték. Mindama lovashadosztályok és lövészdandárok, melyeknek az a hivatása, hogy a hadüzennel egy időben át lépjenek a határon, könnyű traint kaptak. Nem valószínű, hogy az orosz kormány a belügyi helyzetre való tekintetből is kénytelen valami külső akcióhoz fogni. Angol lapok értesítései szerint, az orosz sereg sereg, melyet a rendőrség legújában főfedezett, már nemcsak a cáz személye, hanem az egész kormányzat ellen irányult s sokkal nagyobb terjedelmű, mint eleinte hitték. A legnagyobb rémületet az kelti, hogy a mozgalom a hadseregre is kiterjedt. Számos Moszkvában, Elizabetgradban és Varsóban állomásozó ezred van kompromittálva, ámbár bajos meghatározni, mily mértékben. Ez ezredek sok tisztje elfogatott, három pedig öngyilkosságot álvalta ki magát a rendőrség kezéből. Varsóban egy borzasztó erejű robbanóbomba jutott a rendőrség kezébe; a bombát akkor akarták használni, mikor a cáz Varsóba érkezik. A cáz ezek a dolgok annyira lejutottak, hogy belebetegedett. Oroszországot tehát belügyi helyzetének veszélyes alakulata is mindinkább a külső akcióra kényseríti.

Napi hírek.

— **Az ev. ref. presbyterium** holnap d. e. 10 órák a kollégium tanácstermében közgyűlést tart. Tárgyai: levéltár rendezése és több fontos ügyek.

— **A jótékony nőegylet** holnap d. u. 3 órák a városi háza nagytermében közgyűlést tart. Tárgyai: elnöki és pénztárnoki jelentések.

— **A regálébőlörök országos értekezletnek küldöttségét** f. hó 22-én, d. u. 6 órak fogadta a pénzügyminiszteri palotában Wekerle Sándor pénzügyminiszter. A küldöttséget Neppel Ferenc, n-abonyi képviselő vezette és tagjai voltak; Weisz Mór (Kolozsvár), Rosenfeld Mór (H. Szoboszló), Stumpf Dózsa (Győr), Aron Jenő (Debrecen), Grimm A. József (B-Gyula), Grimm Izidor (Gyom). Weisz Samu (Nagyvárad), Mandel Samu (Kaba), Omeika János

(Kula), Bähr Róbert (orovieza), Reiner Miksa (Kis-Ujszállás), Tódr József (Siófok), regálébőlörök. A küldöttség szónoka az értekezlet vezetője, dr. Popper Mór debreceni ügyvéd volt. A pénzügyminiszterhez intézett beszédében előadta a regálébőlörök érdeklődése mellett kifejtette, mi módon óhajtanák a bérlők sérelmeit enyhítését. A miniszter biztosította a küldöttséget, hogy — a mint már több ízben megígérte — élenk foglalkozik a kérdéssel, hogy a bérlőknek a szeszdó- és regál-törvény által szenvedett kárain enyhítésenek. Kijelentette, hogy a képviselőházi szünetek alatt a jövedéki szabályzatok kidolgoztattak egy a miniszterhez eddig beérkezett adatok, mint a július 15-ike körül tartandó szakértekezlet határozatai alapján, mely szakértekezletre a jelen küldöttség három tagját is meghívja. Egyszersmind felkérte a miniszter dr. Popper értekezlet vezetőjét, hogy a hozzá beérkezett eddigi és ezután érkezendő számos és nagyfontosságú adatot rendelkezésére bocsássa. A miniszter ezután hosszasan értekezett a küldöttség egyes tagjaival, kérdéseket intézett az ország különböző vidékeit képviselő bérlőkhöz a fogyasztás csökkenéséről és a nyert választások meggyőződhetett, hogy a csökkenés általános és nincs vidék, hol az 40 százaléknál kevesebbet tenne ki. A miniszter e választokat tudomásul véve, ígérte, hogy az egybehivandó szaktanácskozomány a csökkenés okait kutatni, és azokon segíteni fog.

— **A b-ujvárosi járásban** a fősotózás kedvező eredménnyel végződött. Az előlított 830 hadköteles ifjú közül besoroztatott a közös hadsereg újoncz jutalékába 40, a honvédséghez 59, a közös hadsereg póttartalékába 69, a honvédségébe 22, összesen 190 ifjú. — Ezek legnagyobb része, t. i. 160, 200 harmadik korosztálybeliből került ki Felülvizsgálatra utasított 41.

— **Meghívás.** A helybeli pénzügyi tisztviselők „kuglázó egylete” tisztújító közgyűlését f. hó 26-án vasárnap d. u. 4 órák a szokott módon tartja meg, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja — az elnökség.

— **Uj fénykép kirakat.** A czepléd-utca elején a kaszinó helyisége alatt egy új, díszes fénykép kirakat vont sok látogatót magával. Papp Albert most letelepedett fényképésznek, városunk szülöttének, pompás kivitelezésű fényképeket látathatók ott, melyek kitűnő ajánlatot képeznek Papp Albert mellett, ki eddig Koller Károly tanár udvari fényképíró mellett és több elsőrangú külföldi műteremben működött. Különösen szépek a színezett fényképek.

— **A királyné életveszélyében.** Erzsébet királyné és Mária Valéria főhercegnőt vasuti baleset érte, mely könnyen végzetessé válhatott volna. Szerdán délután két órakor utazott el a külön vonaton Wiesbadenből, mint onnan sürgönyöztek, hogy Bécsbe menjen. A ig egy óra mulva, tehát háromkor megtörtént a baleset. A vonat utolsó kocsija kiklott s más kettőt ragadt megával. Az udvari személyzetből egy lakáj sebesült meg. A vonat csak egy órai késedelem után indulhatott tovább. A baleset a frankfurti közrakar közében történt még pedig a kocsi szoros kapcsolása következtében. Az utolsó kocsi siklottak ki. A királyné, Mária Valéria főhercegnő és főlegénye Ferenc Salvátor főherceg azonnal elhagyták a vonatot. A királyné megörizte lélekjelenlétét s a főhercegnő is hamar

felvidult. A királyné egy óra mulva folytatta útját Bécs felé. A „Fremdenblatt“ egy a királyné legközelebbi környezetéhez tartozó egyéniségtől a vasuti balesetről a következő közlést vette: Az udvari különvonat kilenccz waggonból állott, ezek között két salonkocsi volt a legmagasabb uraságok számára. A vonat d. u. 1/4 óra tájban haladt át M. m. Frankfurtban és az ottani összekötő vasuton robogott keresztül. Az illető vonat, mely Frankfurt két vasuti indóházát köti össze, nem rég készült el és éles görbülete kanyarodik. A vonat vezető német vasuti hivatalnokok teljes gőzerővel haladtak, bár új vonalakon szabály szerint lassan szokás menni. Klaudy udvari tanácsos, ki az udvari vonaton volt, szükségesnek találta figyelmeztetni az urakat, hogy lassabban haladjanak és éppen megadották a jel a fékezésre, midőn a baleset megtörtént. A vonat három legutolsó waggonja siklott ki és pedig a podgyászokosi egy első és egy második osztályu kocsival, Legelőször az utolsó, a podgyászokosi zöckent ki a sinekből. Azonnal megadották a jel a megállásra, de azt a vonatvezető nem hallotta. Azután hátrafelé a második kocsi zöckent ki és a vonat még mindig nem állt meg. Csak midőn a hátulról számitott harmadik kocsi is, — mely közvetlenül a királyné salonkocsija mögött volt, kiklott, csak akkor állott meg a vonat s a királyné csak akkor vette észre, hogy mily nagy veszélyből szabadult meg. A királyné, Mária Valéria főhercegnő és Salvátor Ferenc főherceg kiszállottak s midőn meggyőződtek arról, hogy s nki sem sérült meg, a vasuti töltésen sétáltak. Amint igazolom lecsillapult, visszaültek a salonkocsiba. Időközben a baleset színhelyén nagy ember-tömeg gyűlt össze. A közeli indóházból gyorsbárom waggon szállították ki. A szolgaszemélyzet az egész podgyászt az új podgyász-kocsiba rakta át. Csodálatos, hogy leginkább a harmadik kocsi sérült meg. Falai benyomattak, minden ablak összetört rajta.

— **A város granariuma.** A városi tanács az Obaton új magtárt építtet, melynek költségei kilenccz ezer s néhány száz forintba voltak előirányozva. Az építési árjelés ma tartatott meg, melyre a legkedvezőbb ajánlatot Csapó Ferenc építő mester tette s így az építés ó reá bízott.

— **Kaszálók helyszínelése.** A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság kiküldöttének, hivatalos tudósítása alapján értesített a lakosságot, hogy az alább ir. uapokon következő kaszálóbirtokok kaszálói fognak telekkönyvezés czéljából helyszínelteni. H. a l. p. o. n. 1889. M. a. j. u. s. 28. Balogh Péterné 1954, Borsay Sándor 1780, Jobbágy János 2250 sz., Jóna István 59 sz., Vértessy István 2323, Dr. Sz. Szabó Józsefné 2567 sz., Schaffer Nándor 2140 sz., Szathmari István 1602 sz., 1889. M. a. j. u. s. 29. Harsányi János 1560 sz., Szentessi János 2459 sz., Tóth András 1985, Balogh Péter 1930, Konecz Elek 1398, Molnár Sámuelné 1875, Nagy Bálintné 2458, Hajdu Gyula 317, 1889. M. a. j. u. s. 31. Vágy Andorné 1601, Uszó István 2001, sz. Tasnádi István Haláp, Pinczés Mihály 2572, Möriz, András örök: 842, Kerékjártó István 2606, Halassi István 1848, Kövesdi János 2376 1889. J. u. n. 1. Orosz István 1421, Nagy Mihály 970, Dr. Fáy Márk 1709, Harsányi Gábor 1109, Erdei Péterné 1933, Polgári András 469, Csóka József 49 sz., Liptay Miklós 385. sz. 1889. J. u. n. 3. Harangi Györgyné 2195, Trázi Györgyné 2311, Bőszerényi Róza 1775, Sárváry örök: Cz. u. Szűcs Mihály 1972, Boros László 2673. sz. Veszprémy László Pila, Dalmy örök. 2175. 1889. J. u. n. 4. Gyulai János örök. 474, Szabó József 652, Csarnai Andrásné 735, Diószegi János 877, Kis Mihály Haláp, Faragó István 613, Diószegi Mihályné 630, Molnár Ambrus 499. sz. 1889. J. u. n. 5-én. Ötvös János ör.: 755, Varga Gábor 2492, Papp István 2519 sz., Tóth Sándorné 1263, Nagy József 286, Tamás István 2721, Csáky Gergely 1496 sz. Markus Ferenc 1877. sz. alatti lakosok kaszálói a fentebbi sorrendben helyszíneltetnek s telekkönyvezetnek; a jelenkezés és tárgyalás a halapi erdőszakban történik s onnan folytatattik az eljárás a helyszínelés. A meg nem jelenők részére gondnok nevezetik s azal hajtatik végre az eljárás költségikre. A városi tanács.

— **A felolvasó kör új választmánya** f. hó 23-án tartotta a 20. ülést, melyet a kör újonnan választott alelnöke, Csiky Lajos vezetett, ki köszönetét fejezte ki a benne helyezett bizalomért, kijelenté, hogy azért vállalta el a tisztséget, mert reméli, — hogy szorgalmas és buzgó munkálkodás által sikerül a kör iránt utóbbi időkben tapasztalt lanyha érdeklődést újra fölélesztetni, mely törekvésében számít a választmány támogatására. A Beznér Frigyes leköszönése folytán megüresült jegyzői állásra dr. Tidős Kálmán választott meg. Tárgyaltatott ezután Dr. Balkányi Miklós indítványa, ki az által renél új életet önteni a kör működésébe, ha az szépsézetit egyletté alakulna át. A választmány tagjai közt e kérdés fölött élenk eszmecsere támadt, s szemben az előbbi indítvánnyal Komlóssy Arthur azt ajánlotta, hogy ében a kör irodalmi munkásságát kellene szélesebb alapokra fejleszteni s átalakítani azt irodalmi körre Csokonai-kör név alatt, a mi városunkban, hol annyi jeles, országszerte ismert férfival rendelkezünk, nem lenne nehéz. E két indítványhoz, mely mindenkézt az előző, hogy a kör kulturális feladatának minél inkább megfeleljen, számosan hozzá szólottak,

benne hagyta, addig, mig az állat leszédült. Bőre alatt a vér megaladt, s mikor megnyukták, az orvosnak beszámoltak a bőrvél. Az experimentum olyan nagyszerűen sikerült, hogy az orvos is acceptálta az esetet.)

— Azt mondják, — folytatta a csikós, hogy a miniszter tiltotta meg a dőghust. Hát mi köze van ahoz a miniszternek, hogy mit csinálnak a Hortobágyon! Meg se tudná az azt, ha a kapitány meg nem írta neki.

Feszty, a ki e ragadtatással rajzolgatja pompás modelljét, költői elhamarkodással de lkesedve szól a bojtárhoz.

— Ugy-e gyönyörű élet a csikóé élet? Sok öntudattal, mosolyogva, de némi megvető bünyű választ a legény.

— Szép, szép, de ha egy pár napig csikósok tet-zene lenni, tudom istenem, meg tetszene unni.

Egész kis élephilosophia. Hát van-e olyan ember a világban, a ki saját mesterségével meg volna elégedve!

Détájában azt mondja Jókai: — Elég volt már a délibábról, lassuk már most a déli-levest.

Olyan nagyszerű ebédet csaptak a vendégek tisztelőre tiz mérföldnyi pusztaság kellős közepén, hogy az Angol királynőben sem lehetne pompásabbat. Az ebéd alatt egy szál legény hegedült. Nem cigány, magyar fiú, ügyfogyott arccsal, sok szerénységgel, még több illetékes, de annál kevesebb zenei tudományal. Sohase tanult hegedülni, csak úgy rászámrazott valahonnan ez a tehetség, ott lakik a hortobágyi eszardánál, a hol ő a kiváltságos hegedős. Nincs a kitaltanulja az új nótákat, hát játsza úgy, a hogy a parasztoktól hallja. Van abban rytmus, taktus, még magyaros is is, csak melódia nincs benne; pedig hol az egyik, hol a másik nótára ösmer az ember. A csikóslegények kitűnően tudnak mellette táncolni. Odagyltünk mindnyájan az ivóba s ott néz-

tük a legények tánczát. Különösen Jókainak telt benne nagy gyönyörűsége. A cigány majd hanyatt esett, mikor egy öt forintost nyomott a markába, miután előbb végig kérdezte egész élete történetét.

Egyszer csak Füle József csikós elébe áll Jókainak, kezében egy pohár borral s egy rövid ékes f. köszöntőt mond:

— „Sok híreket (a debreczeni paraszt az é t nek mondja, így pénz—piz, négy—ny, de mikor urasan akar beszélni, az it is, é-nek ejti, így viz—vél, kint jártam — kéntjártam) olvastam az Jókai úrról. Azt kévánom, hogy az Uristen engedje meg, hogy minden magyar ember szívében fennmaradhasson az Jókai név.”

— Köszönöm, nagyon köszönöm, — szólt, Jókai az egyszerű nemes szavak által láthatólag megindult, — többre becsülöm, mint száz czifra felköszöntőt.

Ebéd után nagy multság kezdődött. Szabadsága volt minden jóvaló hortobágyi embernek s a család előtt időgólni kezdetek, miatt járta a nóta a csikóslegényről, Hortobágyról:

„Nincs nekem se hosszad, se véged Halandó szem be nem láthat téged.”

Jókainak is ugyancsak jó kedve kerekedett, mert közbükült az ivóasztal mellett s együtt mulatott velük. Gondy fényképésznek sem kellett több, előkapta a pillanati fényképparatust s egy másodperc alatt már megvult örökitve a kedves jelenet, mikor Jókai, a nemzet nagy költője együtt iszik a hortobágyi csikókkal, bojtárokkal. (A kép, ha jól tudom, a „Vasárnap Ujság”-nak van szánya.) Jókai végtelen jó kedvel mulatott velük, még dalt is. Egyik nótájukat feljegyezte, megtanulta s együtt énekel velük.

Hogy is megy csak? — Magam megyek a nyáj után Két bojtárom a két szárnyán Jó hat kutajm farkas nyomán Szőke számar a hátulján.”

szalatt a festők szakadatlanul, szorgalmasan rajzolgattak. A legények meg állottak. Hozzá vannak ok ahhoz szokva. Némelyikben van is már egy kis büszke önértzet, — némelyikben meg egy kis naiv ártatlan megmosolyogni való affectás.

Füle csikós, úgy látszik, olvasott ember köztük. Azt beszélte, hogy van vagy 30 kötet könyve és sokat olvasott „az Jókai irományából, a mi szanaszájjal el van szórva az országban.” Mikor Jókai gyönyörködve nézte a legények tánczát, azt mondja neki: — Nem most kell-e ezeket tánczolni látni, hanem vasárnap, a „körömszorítóba.”

Persze magyarázatra volt szükség. — Körömszorítóknak azt az új pár cizmát nevezik, — a mit csak vasárnap visel a tanyai ember.

A korcsmárosra ráfogták, hogy az nem lehet becsületes ember, mert: le l m é r t e a h i t é t.”

„Jókai úrnál van a paranosolás” mondja Füle a korcsmárosnak, s foly a bor, meg a nóta tovább.

A Tiszának szokása a befagyás A legénynek a szerető-elhagyás.

Jókai olyan jól találta magát a Hortobágyon, hogy még másnap is ott maradt. Megnézte a naplementét, a nap feljöttét s ellátogatott minden karamba. Ottthon nézett meg mindent; meg azt is bemutatott neki, hogy tisztítja a bográcsot a gulyás a csizmája sarkával. Az egyik gulyás-l még gulyáshust í-főzettek. Nem képmi oiyat Budapesten még a kis pipában sem.

Mindez, amit én elmondtam, egy újságíró kötelességszerű ref. rádája. A mi érdekes olvasni való lesz a Jókai hortobágyi időzéről, az Jókai biznyával megfogja írni az utólréhetlen fantasiájával s felséges tollával.

Karczag Vilmos.

miközbe fel, ugye kérdéset tagy, hogy az van, odanyel

és sürcs udvarke oltó egy zene-est pontos fog. A lapunk

28—29 Károly megjelöl szerével levéset szép ké emel, — kintetett napnak ros Sánd 2102 sz. tőben fo boldogul radvány

tával meg van és i mbeazó ohajtana

vergalma erdei De büzkő r derék a mult e azokhoz. az érde

ros törv hogy eg petitiót nagyobb is meses gondolt nács böl

törtök k követett rom (má ismeretlen ben álló vezett ne hazafelé tettesek rablási s Sternnek megtáma szélyes tette se, fejtén el, azt elbor lakásába egy lövé tak. Ster modókna srétől k szélyesek tott köz kához ül esendős

lamvasut lép élet Debrecze ténik, ho nem 11 ó 11 óra eddigi in maradna

atkozó k ter jóvá ben Zeig fogni a z hanem g ternyi m den méte

felsőgéne Ede kirá gyelemre helybeli költségm A festmá részére k szatőrünk

bor feledt tisztesség rokonaink nek, k fájdalmát hálás kös

bozi teme recz. A késztség részésül.

kirándulá Ily czim számában matos a egy rész is ezen e hogy ez, tobágyi czen” szá

ulva folytatta
latt" egy a
téhoz tartozó
a következő
vonat kilencz
tét salonskoci
számára. A
adt át M. m.
kötő vasuton
vonat, mely
kötő össze,
illetbe kanya-
vasuti hiva-
adtak, bár új
szokás menni.
advari vona-
figyelmeztetui
adjanak és
sre, midőn a
rom legutolsó
podgyászkoosi
yu kocsival,
szászkoosi zök-
megadott a
atvezető nem
ásodik kooi
dig nem á lit-
ról számított
közvetlenül a
a m ő g ő t t
tt meg a vo-
t ésre, hogy
meg. A ki-
gnó és Salva-
ttak s midőn
ki sem séült
Amint izgal-
salonskociba.
nagy ember-
házból gyor-
ki. A szolgál-
új podgyász-
gy leginkább
Falai benyo-
rajta.
A városi ta-
zett, melynek
száz forintra
árlejtés ma-
szőbb ajánla-
tette s így

miközben több figyelemreméltó eszme merült fel, úgy hogy a választmány korainak látta e kérdések fölött most határozni, hanem egy öt tagu bizottságot küldött ki azon czélból, hogy az e kérdést minden oldalról megvitatván, konkrét javaslatot terjesszen a választmány elé a teendőik felől.

— Zene estély. A „Fiume“ kávéház és sörcsarnok kellemes szórakozást nyújtó udvarteryében holnap, vasárnap este a tűzoltó egyesület zenekarának közreműködése mellett zene-estély lesz. A derék tulajdonos, vendégei pontos és kielégítő kiszolgálásáról gondoskodni fog. Ajánljuk a mulatni vágyók figyelmébe lapunk mai ide vonatkozó hirdetését.

— Boka Károly síremléke. Az ez előtt 28—29 évvel elhalt — híres népzénesz — Boka Károlynak a helybeli Casinó, — nyughelyét megjelölendő, — egy az elhalt zenész hangszerével, az az egy lefektetett — a kőbe belevészt és aranyozott legegdi díszített, — szép kék színű granit piramis alakú sírkövet emel, — mely sírkő már sokak által megtekintetett, és a felállításig még ez után is, a napnak bár mely órájában megtekinthető Boros Sándor sírkőraktárában, kis várád utca 2102 sz. a. — A sírkő a várád utcai temetőben fog felállítani, azon a helyen a hol a boldogultnak fejta és epitaphium utolsó maradványai találtak.

— Arczképeket fénykép után rajzol krétával egy helybeli rajzó, hüen, életnagyságban és igen jutányos áron. Ajánljuk b. figyelmébe azoknak, kik szereteteikről sikerres képet ohajtanak bírn. Címe Késes u. 3823.

— Az önkéntes tűzoltó egyesület nyári táncvigalma jövő hó 2-án, szombaton fog a nagyerdei Dobos pavillonban megtartani. Az ügy buzgó rendezőség mindent elkövet, hogy a derék egyesület ezen mulatsága is méltó legyen a mult évekből tartott hasonló mulatságokhoz. A vigalom iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— Szeged a királyi tábláért. Szeged város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy egy királyi tábla megnyerése végett petítiót intéz a kormányhoz, sőt óhajtatásának nagyobb nyomtatást adandó, küldöttséget is meneszt a fővárosba, a legalkalmasabbnak gondolt időben, a minék meghatározása a táncs bölcsességére bízottat.

— Gyilkosság kísérlet H.-Samsonban. Csütörtök este vakmerő gyilkosság kísérlet követett el a közel fekvő H.-Samsonban három (más előadás szerint négy) még eddig ismeretlen egyén. Stern Mór köztisztelőt a nevezett nap estéjén 10—11 óra között, amint hazafelé ment, lakása udvarán ismeretlen tettesek megtámadták, valószínűleg szerinte rablási szándékkal. Az egyik hasába lött Sternnek, nem tudni mitéle löfögyverből. A megtámadott regalebélő nem kapott életveszélyes sérülést s lélekjelenlétét sem veszítette el. Előadása szerint az egyik támadó fején sétapálcájával végig is vágott, mire azt elborította a vér. Stern ekkor beszaladt lakásába revolvere után. Az ortvátadók még egy lövést tettek Stern után, de nem találtak. Stern utánnak lött a közben megfutamodóknak, akik azonban elmenekültek. Stern srétől kapta a sebeket, melyek nem életveszélyesek. Másnap reggel, hogy a falu igaztolt közönségét megnyugtassa, lakása ablakához ült s úgy olvasta a hírlapot. — A esendőség nyomozza a merénlyöket.

— Új vasuti menetrend. A magyar államvasutak új menetrendje, mely június 1-jén lép életbe, hirdetményileg közzétett. — Debreczenre nézve csak annyi változás történik, hogy a délben Budapestre induló vonat nem 11 óra 36 perczkor, mint eddig, hanem 11 óra 41 perczkor indul. Egyebekben az eddigi indulási és érkezési idők változatlanok maradnak.

— Az artézi kut tovább furatására vonatkozó közgyűlési határozatot a belügyminiszter jóváhagyta. — Az új szerződés értelmében Zsigmond július elsején tartozik hozzá fogni a munkához, melyet mostmár nem kézi, hanem gézerővel folytat. A kut már 500 méternyi mélységű s ettől fogva a vállalkozó minden méter után 180 frtot kap.

— Helybeli festő szép munkája királyi őfelségének az az arcképe, melyet a Killer Ede kirakatában olyan sokan néznek. A figyelemre méltó festményt Kovács János helybeli festő készítette, ki Debreczen város költségén Münchenben Wagner mellett tanult. A festmény H.-Böszörmény város tanácssterme részére készült. Hétfői számunkban még vizsaszatérunk reá.

— Kös öntenyilvanítás. Néhai Bódy Gábor feledhetetlen emlékeztető hü férjem végzettségéttele alkamából, tisztársainak, rokonainknak, barátainknak, és jó ismerőseinknek, kik megjelenésükkel bánatos szívem fájdalmát enyhíteni siettek, ez uton mondok hálás köszönetet. Özv. Bódy Gáborné.

— Elvesztett a szentanna utcától a Dobozó temetőig terjedő uton egy arany karperec. A szives megtaláló kérést azt szerkesztőségünkben átadni, hol illő jutalomban részesül.

— A nagy Hortobágyról. A május 21-iki kirándulás alkalmából. Irta Jókai Mór. — Ily czimmet hozott a „Debreczen“ szerdai számában egy tárcza-közleményt, mely alkalmas a közönség félrevezetésére. A közönség egy része könnyen juthatott s talán jutott is ezen czikk olvasásakor abba a téves hitbe, hogy ezt a nagy költő ezuttal írta, hétfői hortobágyi kirándulásáról s talán éppen a „Debreczen“ számára. Pedig azt Jókai régebben írta

másoktól nyert információk alapján s csak így kerülhetett abba több téves adat, melyek a valóságnak nem feleltek meg. — Jókai most éppen azért járt Debreczenben, azért a Hortobágyon is, hogy személyesen ismerje meg a híres Hortobágyot s úgy erről, mint magáról Debreczenről teljesen hiteles és alapos értesülést nyerhessen az „Osztrák-magyar monarchia írásban és képen“ czimű nagy népisme mű számára irandó és Debreczenről szóló leírásához. Különben is Jókai Mór még ez ideig a debreczeni és hortobágyi utjáról még semmit sem írott, sem a saját, sem más lapja, sem a „Monarchia...“ számára. A magá al vitt adatokat és a személyes tapasztalatokat még ezután fogja feldolgozni. — Tartozunk ennyit megjegyezni a közönség tájékoztatása végett.

— A Hungaria zeneestélyei. Ma szombaton a Rácz Károly zenekara közreműködése mellett zeneestély lesz a Hungáriában. Az udvarterybe a Kadas utcai nagy kapun is van bejárat.

— Fűrdőre utazók figyelmébe. A midőn a t. cz. utazó közönség figyelmét a városi menetjegyiroda által f. hó 29-én rendezendő társas kirándulásra felhívjuk, megemlíti, hogy fűrdőjegyek, ételjegyek, összeállítható körutazási jegyek az irodában (Teleki utca sarkán) szintén kaphatók, s ezekre vonatkozó bármennyi felvilágosítással szivesen szolgálnak.

— A műkedvelő előadás, mint jeleztük holnapoz egyhétre, azaz vasárnap fog megtartani a „Margit“ fűrdő nyári szinkörében. A termen megkettőzött munkaerővel dolgoznak és annak izléses kiállítás, valamint a vakító fényű villanyvilágítás egészen megfogja lepni a közönséget. A terem, mint egy színház, olyan berendezést nyer. Ülőhelyei a helyárák szerinti kényelemmel bírnak, szóval az izles és kényelem található fel mindenütt. Maga az előadás iránt támadt élénk érdeklődés arra ösztönöz a rendezőbizottságot, hogy a felvonás közti szünetekben is hangverseny és szavallat által, előadás után pedig táncvizsgálommal szerezzen szórakozást a közönségnek. A próbák javában folynak s már is rendszeres nagyszámú halgatóság tapsol a műkedvelőknak. A népszínműben több, mint huszan játszanak.

— Bihar megyei hírek. Lelkészi beiktatás Esztáron. Az esztáriak hó 26-án holnap ünnepeik egy szívet, lélekkel, igazi lelkesültséggel választott új papjuknak; Biber József ielkésznél beiktatását állomásába. Az ünnepelet este táncvizgalom zárja be melynek jövedelme az orgona a pap javára fog fordítani. — A fősorozás a b. u. j. falu járásában hó 21-én fejeztett be. Mindhárom korosztályban f. l. volt 554 hadkötel-s. Ezek közül megjelent és megvizsgáltatott 536, alkalmasnak találtatott és besoroztatott a hadsereg unjonczutalékába 46, a hadsereg póttartalékának jutalékába 21, a honvédség unjonczutalékába 8, a honvédség póttartalékába 16, mint családientartó a póttartalékba beosztatott 17. összesen tehát besoroztatott 108 hadköte es, visszahelyeztetett 291, feyverképtelennek találtatott, 115, töröltetett 12, felülvizsgálatra küldetett 2. —

x Mahlmeister Adam mai hirdetésére felhívjuk az építkező közönség figyelmét. Mahlmeister már évek sora óta, mint közező mester működik városunkban a hatóság a közönség teljes meglegedésére.

Kwizda köszvény folyadék.
régí jó háziszser,
Köszvény és rheuma ellen.
Ára 1 frt o. é. — Csak az itt litható védjeggyel valódi. Minden gyógyszerárban kapható. Naponta szétküdés a kornenburgi közgyógyszertár által. (Alsó-Ausztria.)

Felelős szerkesztő és kiadó lapnialajdosos:
Vétesí Arnold.
Főszerkesztő: Kereczag Vilmos.

Ganseidene bedruckte Foulards
von fl. 1.20 bis fl. 3.90 per Met. (ca. 450 versch. Dessins) — vers. roban- u. stückweise porto- und zollfrei in's Haus das Seidenfabrik Depot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

A „FIUMÉBAN“
holnap vasárnap, május 26-án,
a tűzoltó zenekar
közreműködésével
ZENE-ESTÉLY
tartatik.
Friss sör, kitűnő tisztán kezelt borok valamint pontos és jutányos kiszolgálásról gondoskodik legjobban
KAUFMANN I.
vendéglős.

DERRECZENBEN,
a „MARGIT“ fűrdő
intézet telep n ujonnan építet s a mai tudomány színvonalán álló
Hideg vizgyógy intézet
folyó hó 25-ikén megnyilt.
Helyi vasuti közlekedés. — Nyilvános Telephon összekötöttés. — Árnyas sétányok. — Kitűnő vendéglő. — Vidéki vendégek ellátásáról gondoskodva van. Intézeti orvos. Med. Univ.
Dr. Tihanyi Samuel.
Kimerítő programok a fűrdő pénztárnal és kívánatra vidékre bérmentve megküldetnek.
Előjegyzések a fűrdő pénztárnál bár mikor elfogadtatnak.

Legnagyobb választékban
angol nyergek és lovagószerek; férfi kalapok és nyakkendők; szikviz gépek; u'i ládák és kézi bőröndök va' amint mindenemüi toilette czikkek és alkalmi ajándék tárgyak a legolcsóbbtól a legmagasabb árúig kaphatók.
Egyedüli gyári raktára
Adler F. és fia tajtéék áruk
Hermann J. L. chinaezüst dísz és háztartási czikkek.
ZSOLNAY MAJOLIKA DISZMÜVEK.
Mayer majolika és porcellán kalyháknek.
SZENT-KIRÁLYI és KALENDA
norinbergi, díszmü és férfi-divat üzletében.

Eladó tanyaföld.
Az Ebesen 5 és egynevednyi- as első osztályú tanyaföld épületekkel
eladó.
Értekezhetni:
E lap kiadóhivatalában.

Nyilatkozat.
Van szerencsém a t. vevőközönséget értesíteni, hogy gyártmányaim kizárólagos eladását Debreczen város és vidékére
Schmidt Soma
zongora raktáros urra ruháztam, ki is gyártmányaimból egy fokozottabb igényeket is kielégítő raktárt tartván, azon kellemes helyzetben van, hogy a külföldön is elismert
jő zongoráimat
a legolcsóbb árban becsájta a t. vevőközönség rendelkezésére.
Kelt Reichenberg 1889. május 8.
Tisztelettel
Proksch A.
zongora gyáros
Reichenberg és Bécs.

Öreg és fiatal emberek számára éppen most jelent meg újabb kiadásban M. d. tanácsos dr. Müller könyve
a megrongáut idegbajokról
s annak gyökerees gyógyításáról, melynek tanulmányozása ajánlatik.
Ára franko küldéssel borítékban 60 kr. levél bélyegekben.
Bent Eduárd, Braunschweig.

Bérbeadó.
A sámsoni határban egy
300 kataszt. holdas
földbirtok bérbeadó.
Ertekezhetni csapó-utcán 359. sz házánál.

Jó, szép és olcsóságuknál fogva különös kedveltségnek örvendő Zsolnay-féle
„Rózsamáz“
főzőedényeket és különlegességeket.
Legújabb találmánya, könnyen és biztosan kezelhető, önfeljesztő
Szódavízgepeket
minden nagyságban; valódi Bern-dorfí, alpacca és chinaezüsi
evőeszközöket és disztárgyakat.
Kertilámpákat és tükrözött kertigolyókat
nagy választék és olcsó árak mellett ajánl
KASZANYITZKI ENDRE,
üveg, porcellán, lámpa- és háztartási czikkek nagy raktára.
Arjegyzékekkel kívánatra bérmentve szolgálok.

Kardos László
Debreczenben, Czegléd-utca.
Ujküldemény érkezett
Nyári ezerna
ruha-szővefélében (Zephyr)
melyek belföldi és angol-gyártmányban a legezészerűbb és legszebb nőruha kelméket szolgáltatják.
Áruk minőség szerint méterenként 26 kr. és 1 frt közt váltakozik
Különösen kiemelendő a színek tartóssága és szépsége, valamint a szövet ruganyossága és könnyedsége.

LEGSZEBB
nyári tartózkodó gyógyhely
Salzerbad-Kleinzell
pr. Hainfeld a. Ausztria.
Carlsbad-fraanzensbadi hatása forrásokkal
usoda fenyőfűrdő és mindenféle
gyógy mód.

Elvállal a fényképészethez tartozó minden munkát: egyes személyekről ép úgy mint csoportokról, színes fényképek (aquarell) készítését, házak, állatok levételét, régi képek másolását, nagyításokat egész életnagyságig. stb. stb.
Fényírdamat a legnagyobb kényelemmel berendezvén, s a külföld elsőrendű intézeteiben szerzett tapasztalatom alapján remélem, hogy a n. é. közönség igényeit kielégíthetem.
Tisztelettel
Papp Albert,
fényképiró.
n.-czepléd-utca 27. szám.

GYÖRI IGNÁCZ Debreczen, főtér, a „BIKA” szállodával szemben.

Legfinomabb illatszerek, hölgy és fogpor glicerin crème.

Ajánl nagyválasztékban és jutányos árak mellett
Női férfi és gyermek fehéreneműeket,
 vászon astal terítők, kávés és (desszert)
 esemege garniturok, asztalfutó, közép-
 védők, tálcza, kendők és disz-
 törlők készen, kezdve és előjegyezve,
 nagy raktár a legjobb minőségű
kötő, himző és horgolópamutok,
 selymek és mindennemű rü-
 vidárak és szabó kel-
 lékekben.
 Menyasszonyi
KOSZORÚK
 és
FATYOLK.
 Csipke
 és csipke-
 függönyök,
 szallag,
 rüsch, bodrok,
 valódi francia szabá-
 vállfüzők,
 czérna, seym és glace kezlyők,
 legújabb női trico derakak
 és bluzok, *fiú és leány ruhács-
 kák, trikó, terno, D'lain és fou-
 léből, női és gyermek diszköté-
 nyek és ruhavédők.*
Férfi, női és gyermek harisnyák.
Mindennemű gyermek kelengyek
 és keresztelő készletek.

GYÖRI IGNÁCZ Debreczen, főtér, a „BIKA” szállodával szemben.

Férfi nyakkendők, vászon és selyem zsebkendők.

3189. tkv.
1889.

Arverési hirdetem. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Varga Bálint és neje Hunyadi Zsuzsanna végrehajthatóknak Szabó Sára Rácz Istvánné és Szabó Zsuzsanna Szabó Péterné végrehajtást szenvedők elleni 18 ffr 09 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén lévő H.-V.-Pécs község határában fekvő a V.-Pécsi 418. sz. tjkövényben A. I. 1099. 1996, 2828, 2928, 3162. 3379, 3662, 4467, 4489, 5461, 5654, 5675, 5784, 5940, 6449, 6452, 6865, 7252, 7392, 8047, 8371. hrsz. alatt felvett ingatlanokra az árverést 514 ffrban ezzel megálapított kikialtási árban eirendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi július hó 11-ik napján délelőtti 9 órakor H.-Vámos-Pécs községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megálapított ki-
 kiáltási áron alól is eladtnak fognak.
 Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 51 ffr 40 krt, az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett ártólammal számított, és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki-
 kiáltott kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánat-
 pénznek a bíróságnál előleges elhelyezé-
 séről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
 Kelt Debreczenben, 1889. évi april hó 27. napján.
 A debreczeni kir. tszék mint telek-
 könyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszki bír.

Arany érem Pécs 1880.
Félszázad óta kitűnőnek elismerve
Dr. Sihulski-féle
Arckkenőcs és mosdóvíz

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírők és bámulatos hatásuk képezi. Legbámulatosabb sikerrel használtatnak bőrbetegségekre, szepülő és májfótok, forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztáltságra ellen.
 Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr.
 Egy nagy üveg mosdóvíz 1 ft, egy kis üveg 50 kr.

Joliessante-Puder
(fehér, rózsá vagy sárgás).

Kiváló finomsága miatt legjobban ajánlható; az arcz-
 bőrt kellemes színt ad és láthatatlannal tapad.
 Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Joliessante-Fogpor

egészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodá-
 suk és büzdös megóására kitűnő, a foglusra leg-
 jótékonyabb hatású.
 Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante-Crème
bőrfinomító és szepítő szer.

Kitűnő hatású a bőr finomítása s szépsége előmozdítására,
 pattanások, kiütések eltűnésére.
 Együveg ára 1 ffr 55 kr.

MOLNAR LIPÓT
gyógyászernél mint készítőnél Kassán.

DEBRECZENBEN Dr. ROTHSCHEK V. EMIL
gyógytárában.
(Telefon hálózat 5-ik szám.)

Jó tanács
 aranyat ér! E szavak igazságát különösen beteg-
 ségekben lehet megismerni és ez okból jennek Richter kiadó
 intézetéhez a legszívvelősebb köszönetek. „A Betegbarát”
 című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldésért. Mint a
 szerkesztés meggyőzően hozzájárult az értesítési
 bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által meg ojt
 betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményét
 feladták. E könyv, melyben huszeves tapasztalat eredményei
 vannak leteleve megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt
 minden beteg részéről, bármilyen bajban is szenvedjen. Ki e
 becses könyvet megszerzeni óhajtja az irja egyszerűen egy
 levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarát” és pontos
 címét s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe
 Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

Salzburg-parschi
Vizgyógyintézet
 a Gaisberg aljában, a várostól 15 per-
 nyi távolságban, pompás alpesi panorá-
 ma, vizgyógyászati, massage, elkövére-
 dés elleni és lábadozóknak alkalmas,
 villamos fürdők, svéd gyógytornászati,
 tornászattal és uszmeddrel. Tejes ellá-
 tás naponként 2 ffr. Prospectusokkal
 szolgál **Dr. BREYER.**

Kwizda
 cs. és k. kizárólag szabad.

mosdóvize
lovak számára.

Ez a remek, hosszú évek során kipróbált
 mosdó viz nagy strapák után a lovak erejét
 újra visszahozza, s a lovak trauirozásánál ki-
 tűnő szolgálatot tesz.

Egy üveg ára 1 ffr. 40 kr.
Kwizda-féle
korneburgi állat-táppor
 lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

Ezen állatáppor szabályos használat után,
 a mint sokévi kipróbálása bebizonyította, ki-
 tűnő szolgálatot tesz falánkága hiánya, vé-
 restej és a tej megjavítására.

Egy kis doboz ára 35 kr. Nagy doboz 70 kr.
 Kwizda erősítő takarmánya lovak
 és marhákna elsatnyult állatok gyors fele-
 ségésére és a hizlalás elősegítésére. — 6 ffrtos,
 3 ffrtos dobozokban és 30 kros csomagban.

Kwizda lópatkó vaselina,
 fájós és törékeny paták ellen. Egy szelencze
 1 ffr 25 kr.

Kwizda patkóragasz (mester-
 séges patkó) 1 rud 80 kr.
 Kwizda cs.kir. szabad fer-
 tőtelenítő szere istállóknak, ürülé-
 helyek, egyszersmind kitűnő trágyaszó kö-
 szer. — 1 fél kilo 15 kr. 1/2 láda 1 ffr 40
 kr. 1/4 láda 2 ffr 40 kr.

Kwizda sertés pora a hizlalás
 elősegítésére és az elsatnyult állatok gyors
 felsegítésére. — 1 nagy csomag 1 ffr 26, 1
 kis csomag 63 kr.

Kwizda mosó szappana a
 házi állatok bőrbetegsége ellen, 1 bádogsze-
 lencze 100 gram 80 kr. 1 bádogszelencze 300
 gramm 1 ffr 60 kr.

Főraktár: Kwizda Fer. Já-
 nos osztrák cs. k. és román kir. állat-gyógy-
 zerek udvari szállító korneburgi gyógy-
 sertárában.

DEBRECZENI ASZTALOS-EGYLET

temetkezési intézete és sírkő raktára
 Kenyér-piacz tér, Tisza-ház.

Bátorkodnak a n. é. közönség szives figyelmét a már 16 év óta fennálló, sován-
 pontos kiszolgálás, továbbá jutányossá; tekintetében általánosan elismert

temetkezési intézetünkre

felhívni s azt, valamint nagyválasztékú

SÍRKŐ-RAKTÁRUNKAT

előforduló esetben becses pártfogásukba ajánlani.
 Eddigi üzleti elveinket változatlanul fenntartván, azon helyzetben vagyunk
 hogy t. vevőink igényeit minden tekintetben kielégíthetjük s bármily szerény vagy
 diszes temetkezéseket a legjutányosabban eszközölhetünk.

Sírkő raktárunkban készletben tartunk mindennemű márvány, syenit, gránit
 stb. emlékköveket s azokat a legelőcsőbb árban árusítjuk el. — Ügyszintén elvál-
 laljuk azoknak felállítását, melyért csak saját kiadásainkat számítjuk fel.
 Szives pártfogásukat továbbra is kérve,

tisztelettel vagyunk
DEBRECZENI ASZTALOS-EGYLET
 kenyér-piacz tér, Tisza-ház.

Vidéki megbízások pontosan teljesítetnek.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet

debreczeni főktelep áru csarnoka

ajánl legjobb minőségű szépeassági főzelékeket,
 boszniai seilvat, szilva izet pergetett cs keretmzet

különféle friss minőségű
 sajtokat, lipotai-turót.
 Magyarádi, ménesi, szegszárdi, egri (bikavér) sashegyi,
 szomorodni.

tokaji asszu gyógy borokat,
 csaira képességükért keuesség mellett,
 gazdasági és konyha kerti magvakat;
 különösen pedig

oberndorfi takarmányrépa magot,
francia és magyar luczernát

legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitel-
 szövetkezet debreczeni főktelep
 áru csarnoka. Nagyvárad-utca, megye-
 ház mellett.

Korona forrás legtisztább és legelőcsőbb égvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére.

Nedves falak szárazzá tétele,
 és mindenféle asphalt burkolatok u. m.
 járdák, kapubejárások, udvarok, magtárak, pysso-
 irok, vagóhidak, és fali asphaltirozást,
jutányos árban
 elkészítését elvállal
Mahlmeister Ádám
 burkoló mester, Kis-várad-utca 2099.
 Megrendelések ugy helyben, mint vidékről Geréby Fülöp ur
 fűszertizletében (Piacz Br. Podmaniczky ház) elfogadtnak.

Szerkesztő
Széchényi-utca
keres

HÍR

előfizetési pénz
valamint a
minden kő s l

ülszentesen l

XVI.

Budap

n—
felett halad
niszter több
minden me
totta a köz
régén is a
ben csinált
kedni volt

Egész
rambeszé
kolják az
épület van
melyen va
Ez elvből
dön azt áll
zódések az
ból soha k
állítja, hog
zedéket ké
számosabba
dön ezt áll
hasznos m
nemcsak gy
nia, hanem
is. S midő
s a nevelé
nak kell in
Teljes

nézeteivel.
zi a nagy
erősségéne
Mert a pra
urias mula
vagyból ad
vallásos éle
semmit ser
ismerik a v
Magyarorsz
sos nevelé
igen könny
kurtítására
még hosszú
berek meg
az egész tá
kölesős é

A „Debr

A
Irtá
Az eg
ur temeté
A buc
mindenki f
letes ember
Két g
leány. A f
Porel közje
lád a város
Vigasz
miatt, mert

A gy
a halottas
a boldogul
végrendlet
vansága sze
titokban föl
koporsó föl
Ez föl
tükkel, két
Porel
hoz, most i
és méltósá
megkivánta
Aztán elke
hangon:
Gyer
Nem
jaiban, ha
vallomást
életemet m
Igen, iszony
Husz
nél kaptat
föl Párisba